

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10354/2022
21.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији су пуномоћници Душан Стојковић и Ђорђе Николић, адвокати из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Срђан Миловановић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4898/21 од 03.02.2022. године, у седници одржаној 21.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4898/21 од 03.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 4727/19 од 27.05.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да тужилји на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа исплати 300.000,00 динара, са законском затезном каматом од 27.05.2021. године као дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље за исплату законске затезне камате на досуђени износ главног дуга из става првог изреке за период од 27.11.2015. године до 27.05.2021. године. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован већи део тужбеног захтева тужиље од досуђеног ставом првим изреке, за износ од још 700.000,00 динара, са законском затезном каматом од 27.11.2021. године као дана подношења тужбе до исплате. Ставом четвртим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да о свом трошку са свог Интернет блога на Интернет адреси: <http://amitzdulniker.com/>, уклони текст под насловом „Афера ВВ или ти како функционише блогерско твитерашко рекетирање српске компаније, као и текст под насловом „Сви ће изгинемо од кризни ПР на ВВ лебац“ а којима се вређа част и углед тужиље, као и да о свом трошку са својих друштвених мрежа „Фејсбук“ и „Твитер“ уклони све информације које се односе на тужиљу којима се вређају част и углед тужиље. Ставом петим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да о свом трошку, са свог профила на друштвеној мрежи „Фејсбук“ уклони информације у виду коментара

којима се вређа част и углед тужиље и то: „Пази ..., капирам да си у мрежи BeeSharera ... што се тиче ВВ, 10 дана се разглабало, зар не мислиш да је сада време, да мало причамо о великом ПР рекетирању произвођача, који не плаћају рекламе и одбијају понуде BeeSharera“, објављен дана 06.11.2015. године у 15:47 часова и „тешко да ће се неко од рекеташа извући у овој ситуацији ...“ објављен дана 09.11.2015. године у 17:09 часова. Ставом шестим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и обавезан тужени да о свом трошку са свог профила на друштвеној мрежи „Твитер“ уклони информацију у виду коментара којима се вређа част и углед тужиље и то: @gordana.com бавите писањем закона, док мени качите сајбер насиље, то што @Mooshema и @Gaga... све у жаргону зове сајбер рекетирање, објављен дана 18.11.2015. године у 15:09 часова; @D_isobedient @Miss/Cybernaut @Ijutomir @Gordanacom @Gaga... @Bednopiskaralo том праксом остају некажњени прави тровачи друштва, објављен дана 06.11.2015. године и @ D_isobedijent @Miss/Cybernaut @Ijutomir @ Gordanacom @ Gaga... @Bednopiskaralo само плаћају рекет на време и правом месту, објављен дана 06.11.2015. године у 06:35 часова. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 248.100,00 динара, са законском затезном каматом од дана изршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4898/21 од 03.02.2022. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа исплати 1.000.000,00 динара, са законском затезном каматом од 27.05.2021. године као дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да о свом трошку са свог Интернет блога на Интернет адреси: <http://amitzdulniker.com/>, уклони текст под насловом „Афера ВВ илити како функционише блогерско твитерашко рекетирање српске компаније“, као и текст под насловом „Сви ће изгинемо од кризни ПР на ВВ лебац“ а којима се вређа част и углед тужиље, као и да о свом трошку са својих друштвених мрежа „Фејсбук“ и „Твитер“ уклони све информације које се односе на тужиљу којима се вређају част и углед тужиље. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да о свом трошку, са свог профила на друштвеној мрежи „Фејсбук“ уклони информације у виду коментара којима се вређа част и углед тужиље и то: „Пази ..., капирам да си у мрежи BeeSharera ... што се тиче ВВ, 10 дана се разглабало, зар не мислиш да је сада време, да мало причамо о великом ПР рекетирању произвођача, који не плаћају рекламе и одбијају понуде BeeSharera“, објављен дана 06.11.2015. године у 15:47 часова и „тешко да ће се неко од рекеташа извући у овој ситуацији ...“ објављен дана 09.11.2015. године у 17:09 часова. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да о свом трошку са свог профила на друштвеној мрежи „Твитер“ уклони информацију у виду коментара којима се вређа част и углед тужиље и то: @gordana.com бавите писањем закона, док мени качите сајбер насиље, то што @Mooshema и @Gaga... све у жаргону зове сајбер рекетирање, објављен дана 18.11.2015. године у 15:09 часова; @D_isobedient @Miss/Cybernaut @Ijutomir @Gordanacom @Gaga... @Bednopiskaralo том праксом остају некажњени прави тровачи друштва, објављен дана 06.11.2015. године и @ D_isobedijent @Miss/Cybernaut @Ijutomir @ Gordanacom @ Gaga... @Bedno piskaralo само плаћају рекет на време и правом месту, објављен дана 06.11.2015. године у 06:35 часова. Ставом шестим изреке,

обавезана је тужила да туженом (услед очигледне омашке у писању написано тужиоцу) накнади трошкове поступка од 233.850,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр-72/11 ... 10/23 – др. закон) Врховни суд је нашао да је ревизија дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП и да није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању парничне странке су блогери. Тужени је дана 05.11.2015. године на свом блогу, између осталог, поменуо и тужилу, написавши: „Порука коју носи блог – спот АА није „ево како се ради ПР“ него „не за.ебавајте се са блогерима, а ако већ „упадате“ у проблем дођите к мени да вам саставим љубавно писмо које ће стимулисати љутог блогера и наравно за одређене free, пре су рекеташки разбијали излоге на пекарама, а данас пишу блогове против њих ... И за крај морам да се сложим са једном реченицом коју је АА написала у свом блог-споту, а то је да се „Криза решава тамо где је настала“ а ова криза кроз коју пролази компанија Тривит је настала у све присутнијој блогерско, секташко, медијско-рекеташкој пракси и ту ће бити решена“. Тужени је потом дана 07.11.2015. године, на свом блогу наставио да износи информације о тужилу пишући: „АА је из мени тренутно нејасних разлога, не само потврдила него је и изнела и нове доказе против саме себе да је након активне кампање коју је у јавности водила против ВВ без да јој је ико то из Тривита тражио, њена агенција преко ГГ иза леђа јавности нудила и уговарала решавање ПР кризе компаније која производи ВВ“. Такође је написао и: „У мом блогу уз низ принт-скринова „имејлова“ које су између себе размењивали ДД из Агенције „Аора Роне“ ГГ и АА може се наслутити мотив да се против ВВ води кампања на мрежама јер нису прихватиле понуду „BeeShapera“ Агенције коју заједно држе АА и ГГ, а која је била актуелна у августу и септембру ове године“. Информације које је изнео на свом блогу тужени је сазнао од запослених у Тривиту којима се тужила обраћала како би произвођачи ВВ хлеба решили проблем у комуникацији са купцима тог производа.

Пресудом Другог основног суда у Београду К 1221/16 од 03.04.2019. године, окривљени ББ, овде тужени, на основу члана 423. тачка 1. ЗКП ослобођен је од оптужбе да је: дана 05.11.2015. године у Београду у стању урачунљивости, свестан свог дела да је исто забрањено, при чему је хтео његово извршење, на интернет презентацији (тзв. Интернет блогу у тексту под називом „Афера ВВ или како функционише блогерско твитерашко рекетирање српских компанија“, на интернет адреси <http://amitzdulniker.com/>“ увредио приватну тужилу АА следећим изјавама: „Порука коју носи блогспот АА није „ево како се ради ПР, него: не за.ебавајте се са блогерима, а ако већ „упаднете“ у проблем дођите к мени да вам саставим љубавно писмо које ће се свемилостивити љутог блогера, наравно за одређено free“. „Пре су рекеташки разбијали излоге на пекарама, а данас пишу блогове против њих“. „И за сам крај морам да се сложим са једном реченицом коју је АА написала у свом блогспоту, а то је да се „Криза решава тамо где је и настала“, ова криза кроз коју пролази компанија

Тривит је настала у све присутној блогерско секташко медијско рекеташко пракси и ту ће бити и решена“; да је на дан 06.11.2015. године у Београду – у стању урачунљивости, свестан свог дела и да је исто забрањено, при чему је хтео његово извршење на свом Twitter налогу на интернет адреси <http://Twitter.com/Amitzdulniker> увредио приватну тужиљу следећим наводима: „@D_isobedient @ Miss/Cybernaut @ Ijutomir @ Gordana com @Gaga... @ Vednopiskaralo, само ако плаћају рекет на време и на правом месту“; да је дана 07.11.2015. године у Београду, у стању урачунљивости, свестан свога дела и да је исто забрањено, при чему је хтео његово извршење, на Интернет презентацији (тзв. Интернет блогу) у тексту под називом „Сви ће ги изгинемо кризни ПР на ВВ лебац“, на Интернет адреси <http://twitter.com/Amitzdulniker>, увредио приватну тужиљу следећим изјавама: „Четврто, морате да разумете да су „узбуњивачи“ они људи који указују јавности на неко криминално или нечасно дело, а не они који воде капању против неког произвођача у јавности, а овамо им испод тезге нуде да им реше ПР проблем који им сами праве. То онда нису узбуњивачи него рекеташаи“. „Дакле, седам, у емотивном, али досадном и тешко читљивом „ЈА“ ПР тексту под називом „ВВ хлеб“, не само лажљива, него и зла компанија (иначе, ВВ хлеб је зао производ а не зла компанија) АА је, из мени тренутно нејасних разлога, не само потврдила него изнела и нове доказе против себе, да је током активне кампање коју је у јавности водила против ВВ, без да је ико то из Тривита тражио, њена агенција преко ГГ, иза леђа јавности нудила и договарала решење ПР кризе компаније која производи ВВ хлеб“, „Што чак и да не окарактеришемо као рекетирање, је непрофесионално, неморално и људски нечасно, те служи на срамоту целе ПР струке, као и блогерске заједнице“, „Осмо, у том свом блогу уз низ принтскринова, емалова који су између себе размењивали ДД из Агенције „Аора Роне“, ГГ и АА може се наслутити мотив да се против ВВ води кампања на мрежама јер нису прихватили понуду ВееSharera, Агенције коју заједно држе АА и ГГ, а која је била актуелна у августу и септембру ове године“ и да је дана 18.11.2015. године, на свом Twiter налогу на интернет адреси <http://twitter.com/amitzdulniker> увредио приватну тужиљу следећим наводима: @gordana бавити писањем закона, док мени качите сајбер насиља, то што @ Mooshema i @Gaga... се у жаргону зове сајбер рекетирање“, чиме би извршио продужено кривично дело увреде из члана 170. ств 2. у вези члана 61. КЗ РС. Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 1507/19 од 26.11.2019. године, преиначена је пресуда Другог основног суда у Београду К 1221/16 од 03.04.2019. године, тако што је на основу члана 422. тачка 3. ЗКП према окривљеном ББ одбијена оптужба да је извршио продужено кривично дело увреде из члана 170. став 2. у вези члана 61. КЗ РС.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања другостепени суд је, након што је одржао расправу, укинуо првостепену пресуду и донео пресуду којом је одбио тужбени захтев. Закључио је да објаве туженог на његовом блогу о тужиљи нису лезионо способне и да стога тужени није тиме повредио част и углед тужиље, па јој није нанео нематеријалну штету чија накнаду и отклањање се тражи у овој парници, позивајући се на чланове 154. став 1. и 155. у вези члана 200. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО), члан 10. став 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члан 46. Устава Републике Србије. По ставу другостепеног суда, тужени је у предметним натписима изнео свој лични суд (мешовито чињенично-правни) који представља вредносни суд о одређеним друштвеним појавама, у оквиру слободе мишљења и изражавања, који је засновао на чињеницама о понашању тужиље прибављеним од особа којима се обраћала, при чему је његовом страначком исказу поклатио веру, оцењујући га логичким и доказаним исправама у предмету (пре свега правноснажном кривичном пресудом). Околност да је тужиља ове текстове доживела

као увредљиве је њен лични и субјективни осећај који не може уживати судску заштиту будући да у радњама туженог нема елемената повреде њених угледа и части.

На утврђено чињенично стање другостепени суд је правилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев.

Објављивање ставова, мишљења, информација и др. на блогу као једном од широко распрострањених начина комуникације на Интернету између аутора (или групе аутора) и посетилаца блога спада у једно од основних људских права и то права на слободу мишљења и изражавања. Како блог није медиј у смислу члана 30. став 2. Закона о медијима и јавном информисању („Службени гласник РС”, бр. 83/14, 58/15 и 12/16 – аутентично тумачење), то се у случају повреде права и угледа других објавама на блогу примењују општа правила о одговорности за накнаду штете.

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода, чланом 10. став 1. прописује слободу изражавања, а та слобода у себи укључује и поседовање сопственог мишљења, примања и саопштавања информација, идеја без мешања јавне власти и без обзира на границе.

Устав Републике Србије, чланом 46. став 1. јемчи слободу мишљења и изражавања, као и слободу да се говором, писањем или на други начин траже, примају и шире обавештења и идеје. Слобода изражавања може се законом ограничити, ако је то неопходно ради заштите права и угледа других, чувања ауторитета и непристрасности суда и заштите јавног здравља, морала демократског друштва и националне безбедности Републике Србије (став 2.).

Према члану 154. став 1. ЗОО, ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Према члану 155. истог закона штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и наношење другоме физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета).

И по оцени Врховног суда, право на част и углед је једно од основних вредности који се формирају током читавог живота у односу према другим људима, било да се ради о приватном или пословном односу, било да се ради о процени јавног мњења што подразумева права на поштовање људске части и заслуженог, стеченог угледа лица, у мас медијима. Основни видови повреде права на част и углед су увреда и клевета, увреда као напад на људску част којом се изражава презир према некоме, неподштавање, омаловажавање, а клевета ту чини онај ко за другог износи или проноси нешто неистинито, што може шкодити његовој части и угледу. Насупрот праву на част и углед стоји право на слободу мишљења и изражавања које је зајемчено чланом 46. Устава Републике Србије као слобода да се говором, писањем, сликом и на други начин траже, примају и шире обавештења и идеје и да се слобода изражавања може законом ограничити (како је то неопходно ради заштите права и угледа других, чувања ауторитета и непристрасности суда и заштите јавног мњења, јавног здравља, морала, демократског друштва и националне безбедности РС). Слобода изражавања у себи укључује поседовање сопственог мишљења, слободу саопштавања информација идеја и слободу примања информација и идеја.

Текстови објављени на Интернет блогу туженог на Интернет адреси: <http://amitzdulniker.com/>, дана 05.11.2015. године (под насловом „Афера ВВ илити како функционише блогерско твитерашко рекетирање српске компаније“) и 07.11.2015. године (под насловом „Сви ће изгинемо од кризни ПР на ВВ лебац“) односили су се на друштвену појаву „рекетирања привредних субјеката“ који се баве производњом хране, конкретно Компаније „Тривит“ која се бави, између осталог, производњом „ВВ“ хлеба за тржиште, од стране блогера и медија из угла туженог као аутора наведених текстова. Текстови су написани у сатиричном духу, са критиком такве друштвене појаве од стране аутора текста што несумњиво спада у слободу мишљења и изражавања, са освртима на писање тужиље на њеном блогу о овој компанији.

У тексту од 05.11.2015. године је написано „Порука коју носи блог – спот АА није „ево како се ради ПР“ него „не за.ебавајте се са блоговцима, а ако већ „упадате“ у проблем дођите к мени да вам саставим љубавно писмо које ће стимулисати љутог блогера и наравно за одређене free, пре су рекеташи разбијали излоге на пекарама, а данас пишу блогове против њих ... И за крај морам да се сложим са једном реченицом коју је АА написала у свом блог-споту, а то је да се „Криза решава тамо где је настала“ а ова криза кроз коју пролази компанија Тривит је настала у све присутнијој блогерско, секташко, медијско-рекеташкој пракси и ту ће бити решена“. По оцени Врховног суда овакво писање представља тумачење туженог, у оквиру слободе мишљења, о томе какву поруку носи, између осталог, и писање АА, овде тужиље, на њеном блогу у вези Компаније „Тривит“ као произвођача „ВВ“ хлеба и као такво представља вредносни суд аутора текста о друштвеној моћи блогера упоређујући га са рекеташким понашањем ако о некој теми пише у негативном контексту, којим коментарима није дошло до повреде части и угледа тужиље, док преостали део текста представља писање о кризи кроз коју пролази Компанија „Тривит“ у оквирима утицаја блогера и медија на њено пословање. При томе, текст није садржао чињеничну тврдњу да се тужиља бавила рекетирањем Компаније „Тривит“.

У другом тексту од 07.11.2015. године написано је: „АА је из мени тренутно нејасних разлога, не само потврдила него је и изнела и нове доказе против саме себе да је након активне кампање коју је у јавности водила против ВВ без да јој је ико то из Тривита тражио, њена агенција преко ГГ иза леђа јавности нудила и уговарала решавање ПР кризе компаније која производи ВВ“. Такође је написао и: „У мом блогу уз низ принт- скринова „имејлова“ које су између себе размењивали ДД из Агенције „Аора Роне“ ГГ и АА може се наслутити мотив да се против ВВ води кампања на мрежама јер нису прихватиле понуду „BeeShapera“ Агенције коју заједно држе АА и ГГ, а која је била актуелна у августу и септембру ове године“. За разлику од става другостепеног суда, по оцени Врховног суда, у првом делу овог текста изнете су чињеничне тврдње, између осталих да је тужиља водила активну кампању у јавности против „ВВ“ хлеба и да је истовремено преко своје компаније нудила и уговарала решавање ПР кризе компаније која производи овај хлеб. Други део текста се позива на доказе за такве тврдње туженог, уз покушај да разјасни мотивацију писања тужиље о овој компанији. На тужиљи је, према члану 231. ЗПП, био терет доказивања да се на свом блогу није бавила писањем о Компанији „Тривит“ и „ВВ“ хлебу (као једном од производа ове компаније), док тумачење њеног писања од стране других лица, па и туженог као блогера, представља слободу критичког мишљења и изражавања.

Коментари читалаца остављени на блогу туженог након објављивања предмених текстова не представљају говор мржње, већ сами по себи представљају вид слободе мишљења и изражавања.

Сходно изнетом, а супротно наводима ревизије, објавама туженог о тужиљи на његовом блогу дана 05.11.2015. године и 07.11.2015. године и коментарима на профилима туженог на друштвеним мрежама (Фејсбук и Твитер) нису повређени част и углед тужиље. Остали наводи ревизије нису од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари, па ни они којима се указује да је пресудом Другог основног суда у Београду К 1221/16 од 03.04.2019. године, на основу члана 422. тачка 3. ЗКП према окривљеном ББ одбијена оптужба да је извршио продужено кривично дело увреде из члана 170. став 2. у вези члана 61. КЗ РС због наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

Приликом доношења одлуке ревизијски суд је имао у виду да другостепени суд очигледну погрешку у писању у ставу шестом изреке (на коју је указано овом одлуком) може да отклони доношењем решења о исправци у смислу члана 362. ЗПП.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић